

Centerpartiet i Halland
VALMANIFEST 2022

Halland - Sveriges grönaste tillväxtregion
Fastställt på
Centerpartiet i Hallands nomineringsstämma
2021-11-13

Inledning

Halland är fantastiskt! Hallands unika läge och rika natur, med bördiga jordar mellan sjöar, skogar och hav. Vårt län präglas av kust och inland, stad och landsbygd. Halland är en attraktiv region med en växande folkmängd, ökande sysselsättning, innovativa företagare, god hälsa och landets längsta livslängd.

Ett växande Halland ställer också krav på fortsatt utveckling. Vi står dessutom, precis som övriga världen inför stora utmaningar, miljömässiga, sociala och ekonomiska. Därför är det viktigt för oss att utvecklingen av Halland sker på ett hållbart sätt.

En hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers. Agenda 2030, med FNs 17 globala mål för hållbar utveckling, gäller för alla människor och länder, från olika aktörer som civilsamhällesorganisationer, kommuner och regioner samt forskare och näringsliv. Att fortsätta arbetet med Agenda 2030 är även viktigt för Halland utifrån de tre dimensionerna, ekonomiska, sociala och miljömässiga. Valet 2022 är viktigt ur många aspekter, men framför allt med tanke på klimathotet.

Senaste åren av pandemi har lärt oss vikten av god beredskap i samhället men också hur effekterna av ett stängt och ett öppet samhälle påverkar människor och företag. Trots alla negativa konsekvenser av pandemin har utvecklingstakten ökat inom en rad områden samt förståelsen för hur sårbart samhället är. Kunskaper som vi nu tar med oss framåt.

Centerpartiet i Halland vill att arbete omgående påbörjas för att göra Halland till Sveriges grönaste tillväxtregion. Vi behöver ta tillvara de unika möjligheter som Halland har, som potentialen att bli *självförsörjande på förnybar energi, fortsätta vara en av Sveriges bästa livsplatser och med en hälso- och sjukvård i nationell framkant.*

Med detta valmanifest vill Centerpartiet i Halland ge kraft åt varje människa och arbeta för Halland som Sveriges grönaste tillväxtregion!

Nära och Trygg vård

För att bli Sveriges grönaste tillväxtregion måste den nära och trygga vården utvecklas. Centerpartiet i Halland presenterar prioriterade förändringsförslag för en tryggare hälso- och sjukvård i digitaliseringens framkant.

Medarbetarna inom vård och omsorg är nyckeln till högre kvalitet, ökad tillgänglighet och bättre bemötande. Det krävs förbättrade arbetsvillkor, mer fortbildning och inte minst större tillit till medarbetarna. Det handlar också om att digitalisera vården och därigenom skapa bättre beslutsstöd som kan skapa ett bättre patientmöte och en större trygghet för såväl patient som personal. Svensk sjukvård och omsorg kan bli ännu bättre. Genom reformer som ökar tilliten till och stödet för vårdens och omsorgens medarbetare kan Halland utveckla en vård och omsorg som fortsätter vara av högsta klass.

Vår vision är att hälso- och sjukvården ska upplevas sömlös. För att kunna erbjuda hallänningen en sammanhållen och sömlös vård och omsorg med individen i centrum vill Centerpartiet att oavsett om du får hjälp av hemsjukvård, vårdcentralen eller på sjukhuset så ska det vara enkelt för dig som patient. Vårdgivaren ska se till att du hela tiden får hjälp framåt i systemet för att lösa ditt problem. En hälso- och sjukvård som är sömlös och lättillgänglig skapar trygghet och tydlighet för oss invånare. Vårdcentralen ska erbjuda alla listade en fast vårdkontakt. Detta är särskilt viktigt för de äldre patienterna.

Patienter med flera olika sjukdomar har oftast kontakt med många olika professioner inom vården, och kan uppleva att de blir runtskickade inom vården utan att någon tar ett helhetsgrepp runt individen. En vårdkoordinator är lösningen för att hålla ihop kontakter och lotsa patienten rätt i systemet i syfte att skapa kontinuitet och trygghet.

Centerpartiet tycker att beslut ska fattas så nära varje människa som möjligt. Vi är därför för valfrihet där du som individ själv får bestämma. Vårdval Halland skapar möjlighet att välja vilken vårdcentral som du vill ska hjälpa dig i livet. Ett brett utbud med flera vårdutförare skapar även en ökad tillgänglighet och bidrar till en sund konkurrens för skapandet av den bästa vården.

Vi som bor och verkar här i Halland har alla olika behov och önskemål om hur vi bäst får stöd när vi behöver det. Därför behöver hälso- och sjukvården kunna erbjuda flera olika sätt att kontaktas på. Det kan vara fysiska eller digitala besök på fasta eller mobila mottagningar. Upplevelsen av närhet skiljer sig ofta åt beroende på ditt aktuella behov. För akut sjukvård behöver ambulans finnas snabbt tillgänglig. För planerade operationer vill de flesta ha den mest kompetenta läkaren som utför operationen ofta. Halland har historiskt en hög tillgänglighet och god kvalitet både i

medicinska resultat och patientnöjdhet. Med digital teknik, mobila lösningar och nya typer av hjälpmedel kan mer sjukvård ges redan i eller närmare hemmet. Det kan vara smärtstillande pumpar, EKG-övervakning eller diabetessensorer. Individens känsla av att själv kunna ta ansvar och känna trygghet med sin sjukdom är viktigt.

Centerpartiet vill ge kraft och kunskap till varje människa att kunna ta ansvar för sin hälsa. Genom att känna delaktighet för sin vård och hälsa skapas bättre förutsättningar för ett gott liv. På samtliga vårdnivåer ska vi inom Region Halland använda oss av modern teknik och erbjuda en vård i toppklass. Centerpartiet bidrog i regionens budget för 2020, till att en digital akut ska införas. Med en digital akut vill vi flytta vården närmare patienten och utforma vården utifrån patientens behov. På en digital akut går det att få råd och hjälp dygnet runt, få recept på medicin och boka tider med mera. Den digitala akuten kan även vara ett stöd för kommunsjuksköterskor, distriktsläkare eller ambulanssjukvården att koppla upp ett videosamtal direkt med specifik specialistkompetens.

Digitaliseringen är ett kraftfullt verktyg för att göra vård och omsorg mer individanpassad och därmed kvalitativ och trygg för varje unik patient. Men nyttan med digitaliseringen kan bara bli verklighet om möjligheterna att använda, bearbeta, analysera och dela medicinsk information inom vård och omsorg förbättras. Centerpartiet ser värdet av hur vi idag kan använda all den data som finns för att kunna förutspå sjukdomar och därigenom göra insatser där de har som störst effekt. Med digitala lösningar i form av Artificiell-Intelligens-teknik ges stöd för diagnos och behandling. Tekniken möjliggör även att världens kunskap kan finnas tillgänglig i varje vårdmöte och säkerställa högsta möjliga kvalitet.

Centerpartiet vill att den stora mängd överlappande, föråldrade och bitvis inkonsekventa lagar som idag reglerar personuppgiftshantering och journaler inom vård- och omsorgsområdet ska ersättas av en samlande ramlagstiftning som reglerar personuppgiftshantering för alla offentligt finansierade vård- och omsorgsgivare, oavsett om de är kommunala, regionala, statliga, ideella eller privata. Det behöver vara en lag som är teknikneutral, ger den enskilde individen och patienten äganderätt till sin information – något människor inte har i dag - men också vård- och omsorgsgivare som hen möter användarrätt till information som är relevant för att ge personen rätt vård eller omsorg.

Förebyggande hälsovård är den största vinsten för individen men också för samhället. Här spelar möjligheten till goda levnadsvanor med tillgång till natur, kulturella upplevelser och sociala nätverk också en viktig roll. Genom att individanpassa utbud och tillåta egenansvar efter förmåga så frigörs även mer tid till den patient som behöver det. Vi behöver ta tillvara teknisk utveckling men även den

fantastiska utveckling som sker genom forskning kring sjukdomar och medicinering för att kunna bota och förlänga liv.

Psykisk ohälsa, depression, nedstämdhet och utmattning ökar, inte minst hos unga och det är därför viktigt för framtiden att investera i barns utveckling och välmående. Sambandet mellan skolprestation och psykisk hälsa är bevisat stark och därför är det idag kanske viktigare än någonsin att ge barn och unga de förutsättningar de behöver för att skapa ett mer välmående, hållbart och värdeskapande liv. "En väg in", kontaktcentret för barn och ungas psykiska hälsa är ett gott exempel på hur vården lotsar den unga och familjen till rätt stöd på rätt vårdnivå på ett enkelt vis. En väg in, många vägar ut.

Det är ett känt faktum att det kommer råda brist på utbildad personal med rätt kompetens de närmaste årtiondena i Sverige. Därför behöver sjukvården jobba smart med utvecklade arbetssätt. Vi måste även höja statusen för vårddyrken i samhället för att kunna attrahera och bibehålla kompetens. Det kan göras genom mer nischade tjänster mot olika vårdgrupper, såsom sjuksköterskor med specialitet inom äldres sjukdomar, strokebehandling etc. Även organisationen behöver riggas för att möjliggöra en fortsatt sjukvård i nationell framkant och med hög kvalitet. Vi invånare i Region Halland förväntar oss och har rätt att förvänta oss att få leva på den bästa livsplatsen.

- Vård och omsorg ska utföras på ett sömlöst och sammanhållet sätt och upplevas enkelt av individen.
- Fast vårdkontakt ska erbjudas dig på din vårdcentral.
- Erbjud multisyjuka en vårdkoordinator som lotsar patienten rätt i systemet.
- Hälsosamtal ska återkommande erbjudas alla med start från året man fyller 40 år.
- Utveckla aktivitetsteam och grön rehab för barn med psykisk ohälsa.
- Inför en sammanhållen e-hälsa med en digital patientjournal som ger patienten äganderätt till sin information samt användarrätt för vård och omsorgsgivare.
- Utveckla ambulanssjukvården till att få ett utökat uppdrag med hjälp av teknik för att bedöma, behandla, hänvisa och hjälpa patienter till rätt vårdnivå.
- Höj statusen för vårddyrken i samhället, med kontinuerlig kompetensutveckling.
- Driftsätt en Digital akut för lättillgänglig vård för patient och profession med modern teknik för optimal kvalitet.
- Stora satsningar behövs i akutsjukvården för fortsatt trygghet i hela Halland. Med moderna arbetssätt och ändamålsenliga lokaler skapas framtidens högkvalitativa specialistvård.

Miljö och klimat

För att bli Sveriges grönaste tillväxtregion måste vi höja ambitionen i klimatarbetet. Centerpartiet i Halland presenterar prioriterade förändringsförslag för en minskad klimatpåverkan, tryggade naturresurser och för att förebygga effekter av klimatförändringarna.

Klimatförändringarna är vår tids viktigaste fråga. Vårt ansvar som politiker är att i nutid göra allt i vår makt för att minska och förebygga effekterna i klimatförändringarnas spår. Framåt är vårt ansvar att tillsammans bygga ett hållbart samhälle för kommande generationer.

Halland är en region med stor potential att möta många av utmaningarna och bidra till att minska vår gemensamma påverkan på klimatet. Men vi är också en region där klimatförändringarna kan få stora konsekvenser. Vi behöver både ta stora kliv för omställning men också se till att vi har en plan för att kunna hantera de effekter som klimatförändringarna kan ge.

Våra företagare inom de blå och gröna näringarna som utöver att skapa arbetstillfällen och leverera dagens och morgondagens råvaror och livsmedel, bidrar till viktiga kolfällor som är nödvändiga för att klara klimatomställningen. Dessa företagare är motorn i den gröna omställningen.

Senast år 2045 ska Sverige vara klimatneutralt. För att nå det målet är vi i behov av en snabb övergång till förnybara drivmedel i transportsektorn. Halland har möjligheten att i stor omfattning producera olika typer av förnybara transportbränslen och anpassa infrastrukturen för att minska transportutsläppen. En viktig förutsättning för att gå mot en fossilfri fordonspark är en utbyggd infrastruktur för fossilfria alternativ. Det är särskilt viktigt för Halland eftersom vi är en genomfartsregion för framför allt tung trafik. Det måste finnas god tillgång till förnybara drivmedel i såväl stad som landsbygd. Alla måste ha möjligheten att kunna minska sina klimatavtryck.

Det behöver också göras krafttag för att ta tillvara vår regions största tillgångar såsom solen, vinden, skogen och bioenergin. För att klara klimatutmaningarna behöver vi fortsätta ha en hög avverkningsbar produktion samtidigt som vi utvecklar naturvården och de naturvärden som skogen skapar. Skogen bidrar både till hållbara råvaror så som drivmedel, textil, plast och byggnadsmaterial men också till kolfällor i den växande skogen. Vi har en historiskt stark ställning inom vindkraften men vi har halkat efter och nu behövs det byggas mer vindkraft för att möta näringslivets ökade efterfrågan på förnybar el. Vi vill att flera havsbaserade vindkraftsparker byggs med hänsyn för ett fortsatt kustnära yrkesfiske. Det krävs även mer vindkraft på land, och det börjar dessutom bli dags för gamla verk att

bytas ut till nya. En viktig förutsättning för omställningen till förnyelsebar energi är att lagra energi i stor omfattning, exempelvis genom vätgas eller batteri. Region Halland ska vara den ledande regionen i Sverige genom att skapa goda förutsättningar för företag och organisationer för att göra Halland till en självförsörjande region inom förnybar energi.

Vi är en region med bördiga jordar, omfattande skogsnäring och rik tillgång till grundvatten, men de senaste årens torra och stängda gränser har visat att detta inte får tas för givet. På kort sikt handlar det om en tryggad matförsörjning för regionen, men är på lång sikt ett sätt att bidra till livsmedelstillgången på nationell och global nivå.

Vi måste framtidssäkra de resurser vi har och arbeta för att motverka klimatförändringarnas effekter. Region Halland ska fortsätta utveckla samarbetet med de Halländska kommunerna avseende klimatsmart mat, i syfte att öka andelen närproducerade livsmedel. Större fokus ska läggas på livsmedlens klimatavtryck och klimatpåverkan för varje enskilt livsmedel och ställas i relation till dess näringsvärde.

Region Halland måste också gå före och genom sitt upphandlingsförfarande och sitt fastighetsbestånd initiera innovativa lösningar som ligger i den absoluta framkanten när det gäller hållbarhet.

- Regionen tillsammans med kommunerna tar fram en strategi för att förebygga effekterna av klimatförändringarna.
- I samverkan mellan Vattenfall, Högskolan i Halmstad och andra högskolor/universitet utveckla ett forskningscentrum för förnybar energi på Ringhals.
- Region Halland ska verka för en eller flera havsbaserade vindkraftsparker.
- Halland ska ha en god självförsörjningsgrad för livsmedel med en målsättning på mer än 50 procent.
- När jordbruksmark tas i anspråk för samlad bebyggelse, ska en hög exploateringsgrad tillämpas, dessutom ska förlorat produktionsvärde och biologisk mångfald kompenseras om jordbruksmark tas i anspråk.
- Använd Region Hallands fastigheter för kolbindning, ekologisk dagvattenhantering, energiproduktion och vattensnål teknik.

Växande Halland

För att bli Sveriges grönaste tillväxtregion måste hela Halland fortsätta växa. Centerpartiet i Halland presenterar prioriterade förändringsförslag för ett växande Halland i tiden.

Halland har sedan länge varit en av de mest attraktiva regionerna i landet att bo och arbeta i. Detta är väldigt glädjande och vi i Centerpartiet i Halland vill utveckla detta vidare och fortsätta göra Halland till den bästa livsplatsen. För att nå denna vision måste förutsättningarna utvecklas och förbättras. Det ska bli bästa möjliga plats att bo, utbilda sig, arbeta och driva företag på. Ens bodrömmar, arbetsdrömmar och livsdrömmar ska alla kunna uppnås i Halland.

En långsiktigt hållbar bostadsproduktion och hållbara bostäder i stad och på landsbygd är nödvändigt, nu och på sikt, för att råda bot på den bostadsbrist som finns. Det är viktigt för att bibehålla attraktiviteten och bibehålla att Halland är bästa livsplatsen. Utvecklandet av attraktiva boplatser vid sjöar och hav, som ökar tillgängligheten för allmänheten genom att tillåta bebyggelse i strandnära lägen, inte minst på landsbygden, är av största vikt. Vi vill dessutom göra Halland till en testbädd för ett innovativt och hållbart byggande för Sverige. En testbädd som prövar lättnader i lagstiftningen och enklare myndighetskrav i syfte att utmana regler och lagar och i syfte att snabba på byggandet och göra det billigare för människor att bo. Samtidigt vill vi också att enskilda aktörer i större utsträckning ska kunna initiera och genomföra planprocessen. Att stärka Region Hallands roll i regionens fysiska planering kan också ge en mer övergripande planeringsstruktur som gagnar den långsiktiga bostadsplaneringen.

Lika viktigt som det är att bo bra är det att trivas och må bra på sitt arbete eller utbildning. Det är viktigt att det genom hela livet finns möjligheter att utbilda sig och vidareutbilda sig för att snabbt kunna följa med sin branschs utveckling eller att kunna byta bana i takt med att arbetsmarknaden förändras. Såväl individ som samhälle och näringsliv behöver ta ansvar för kompetensutveckling och kompetensväxling genom hela livet. Öka den regionala sammanhållningen inom utbildningsområdet genom att se över var och hur gymnasieutbildning ges både för unga och vuxna. Regionen behöver ha ett samordningsansvar för såväl gymnasieutbildningar som vuxenutbildningar och kvalificerade yrkesutbildningar för att hjälpa kommunerna till större bredd och effektivare verksamhet. I Halland ser vi ett stort behov att få igång ett jämlikhets- och jämställdhetsarbete i syfte att jämna ut skillnaderna i utbildningsnivå mellan kommunerna och att få fler pojkar att förbättra sina resultat i skolan och i högre grad välja högre studier efter gymnasiet.

För att Halland ska bli Sveriges grönaste tillväxtregion ska de bästa förutsättningarna finnas, så väl infrastruktur, kommunikation som service, för att

företag ska växa och fler företag etablera sig. Framför allt behöver Halland kraftsamla för att erbjuda goda etableringsmöjligheter för kunskapsintensiva företag. Allt för att det ska bli fler arbetstillfällen och öka möjligheten för akademikers utvecklingsmöjligheter inom Halland. Det är också viktigt att Halland fortsätter vara en stark region för de gröna och blå näringarna, därför är det självklart för oss att de inkluderas i kommunernas och regionernas företagssatsningar.

Grundförutsättningar för ett växande Halland är ett attraktivt boende och arbetsliv, men också goda kommunikationer. Hallands plats på sträckan Oslo-Göteborg-Malmö-Köpenhamn innebär unika möjligheter för företagsetableringar. Allt fler pendlar också över regiongränserna för att arbeta eller studera, och den rörligheten väntas öka. För att det ska bli lättare att åka kollektivt och kombinera olika miljövänliga trafikslag så måste logistiken för olika trafikslag mellan länen förbättras.

Inom persontrafiken behövs ett gemensamt taxesystem över regiongränserna, sammanhållna cykelleder och fler cykelvägar, pendlingsmöjligheter och trafiksäkerhet. Kollektivtrafiken måste även komma landsbygden till del i större utsträckning än idag, genom att pröva nya kreativa mobilitetslösningar. Möjligheterna för hallänningarna att resa kollektivt i öst-västlig riktning måste dessutom öka. Det är också viktigt att trafiken på västkustbanan utökas med ett pendeltåg med flera stopp, den så kallade Hallandspendeln. Kapaciteten på Västkustbanan måste helt enkelt öka för persontransporter och för gods. För godstrafiken med fokus på bränsleeffektivitet, laddningsinfrastruktur, intermodulära omlastningsmöjligheter, effektiva transporter för skog- och livsmedelsproduktion och trafiksäkerhet.

För att hela Halland ska utvecklas och bli Sveriges grönaste tillväxtregion är tillgången till snabbt bredband en förutsättning. En robust uppkoppling är ett av de viktigaste villkoren för både individen och tillväxten, och dessutom en nödvändighet för företagen och deras fortsatta möjligheter till utveckling och jobbskapande. Senast 2025 vill vi nå 100 procent bredbandstäckning av hushållen i regionen.

Kulturen i Halland ska erbjuda ett mångfaldigt, brett och varierat utbud av kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande. Kulturen är också garanterad för ett öppet och demokratiskt samhälle byggt på yttrandefrihet och människors lika tillgång till kultur, kunskap och bildning. Konstens frihet och utövarnas självständighet är en förutsättning för kulturens utveckling. Principen om armlängds avstånd mellan politik och kultur bör upprätthållas.

En fundamental del av vår demokrati är den frivilliga organiseringen - det civila samhället. I form av föreningar, non-profit-företag och sociala företag ska det

utvecklas ytterligare. I ett öppet samhälle är det civila en viktig ryggrad för bland annat personlig utveckling, social hållbarhet och integration. Samtidigt som det civila samhället måste vara självständigt från både stat och privata företag behöver politiken underlätta för det, och vi behöver mer samspel mellan det offentliga och det civila.

- Gör Halland till en testbädd för ett innovativt och hållbart byggande för Sverige och stärka Region Hallands roll i regionens fysiska planering för att långsiktigt främja bostadsplaneringen.
- Halland ska bli en attraktiv region för kunskapsintensiva företag. Inom en tioårsperiod ska Halland komma upp i nivå med övriga riket vad gäller eftergymnasial utbildning.
- Munkagårdsgymnasiet ska utvecklas till ett nationellt utvecklings och utbildningscenter för nytänkande, kunskapsutbyte och nya affärsidéer inom de gröna och blå näringarna.
- Ta fram en plan för ökad mobilitet med sammanhållna, fossilfria och resurseffektiva resor, såväl inom Halland som mellan regioner.
- Bygga ut infrastruktur för förnyelsebara bränslen och laddning, såväl för bilar och tunga fordon som för flyg och sjöfart, med möjligheten att även automatisera och digitalisera transporterna.
- Region Halland senast 2025 når utbyggnadsmål med 100 procent bredbandstäckning av hushållen.
- Region Halland erbjuder civilsamhällets aktörer att bli mer aktiva inom olika samhällssektorer så som rehab, kvinnojourer och förlossningsstöd.